

**Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas
darba grupas „Par sabiedrisko mediju attīstības jautājumiem”
SĒDES PROTOKOLS
Rīgā, 2010. gada 8.februārī**

Nr. 12

Sēde atklāta: plkst. 10:00.

Sēdi vada:

Ingrīda Circene, Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas vadītāja

Sēdi protokolē:

Ieva Beitika, LU

Sēdē piedalās:

Ingrīda Circene, Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas vadītāja

Inta Brikše, LU

Dmitrijs Petrenko, politika.lv

Ieva Beitika, LU

Jānis Domburs, žurnālists

Gunta Līdaka, Latvijas Raidorganizāciju asociācijas izpilddirektore

Ilze Lūkina, Satiksmes ministrijas sakaru departamenta juriskonsulte

Ābrams Kleckins, NRTP

Dace Buceniece, NRTP priekšsēdētāja vietniece

Edgars Kots, Latvijas Televīzija

Dzintris Kolāts, Latvijas Radio

Toms Meisītis, Lattelecom

Linda Pavļuta, Kultūras ministrijas Eiropas Savienības politikas nodaļas vadītāja

Iļona Tomšone, Kultūras ministrija

Dārija Juškeviča, NRTP

Uldis Grava, Saeimas deputāts, JL

Māris Zariņš, jurists

Dzintra Geka, NRTP

Ērika Zommere, Saeimas deputāte, TP

Ilmārs Muuls, LEKA

Ģirts Ozols, Latvijas Reklāmas asociācija

Sēdes pamata jautājumi: gala ziņojuma melnraksta versijas apspriešana.

I.Circene informē, ka ir sagatavots darba grupas „Par sabiedrisko mediju attīstības jautājumiem” ziņojuma melnraksts, ko sagatavojuši mediju eksperti.

I.Circene atgādina, ka 2.novembrī darba grupa sanāca uz pirmo sēdi un nolēma, ka pamata jautājumi tiek izskatīti līdz 2.februārim.

I.Circene dod vārdu profesorei Intai Briksei, norādot, ka I.Brikše ir gan viena no darba grupas priekšsēdētājas vietniecēm, gan, ka viņa vadīja darba grupas ziņojuma gala sagatavošanu.

I.Brikše informē, ka gala ziņojums tika izstrādāts saskaņā ar uzstādītajiem darba grupas uzdevumiem. Katrā sadaļā ir arī secinājumu daļa. Balstoties uz šīm sadaļām ziņojuma veidā ir uzrakstīti veidā priekšlikumi. Ziņojumu pamato darba grupas darba rezultāti, ar atsaucēm norādot protokolētos izteikumus. Otrkārt, I.Brikše iepazīstina ar dokumentu „Priekšlikumi Sabiedrisko mediju likumam”, kuru ir izstrādājusi ekspertu grupa. Uz šo dokumentu var skatīties divējādi – 1) tas ir kā priekšlikums atsevišķam Sabiedriskā medija likumam; 2) tie ir priekšlikumi sabiedrisko mediju attīstībai kopumā, kvalitātes nodrošināšanai un pārējiem jautājumiem, kas ir analizēti.

I.Circene aicina principiāli pieņemt gala ziņojumu, izskatot katru sadaļu un uzklausot iebildumus, papildinājumus.

Tiek skatīts gala ziņojuma sadaļas „Situācijas un problēmu izklāsts” 1.punkts – „Eiropas sabiedrisko mediju tradīcijas, regulācija un pārvalde”.

I.Circene aicina vērsties pamatā uz secinājumiem, kas ir gala slēdzieni, ņemot vērā ierobežoto laiku.

I.Brikše norāda, ka secinājumi ir izrietoši no darba grupas diskusijām un prezentācijām. Varbūt ir lietas, ko citi kolēģi redz citādāk akcentējamās, izceļamas.

I.Circene aicina izteikt viedokļus par secinājumu pēdējiem diviem punktiem, norādot, ka, viņasprāt, ja šādi formulējumi tiek rakstīti ziņojumā, darba grupai ir jādod savs redzējums:

- *EML nenodrošina būtisku mediju darbības jautājumu (sevišķi – attiecībā uz sabiedriskajiem medijiem) regulējumu nākotnē un, ja likums tiks pieņemts, tas jau pieņemšanas brīdī daudzos aspektos būs novecojis un nesekmēs Latvijas mediju attīstību.*

- *EML nav definēts, kas ir sabiedriskais medijs pēc būtības un tā funkciju unikalitātes un pēc savām funkcijām un uzdevumiem tas nav šķirts no pārējo elektronisko mediju tirgus.*

Ā.Kleckins uzskata, ka ziņojumu vajadzētu veidot trīs daļās – konstatējušo, secinājumi un būtu jābūt trešajai daļai – „ko darīt?” Pirmā daļa ir veikta pamatīgi, precīzi formulēta. Tas varētu būt pamats tālākajam darbam. Attiecībā uz secinājumu daļu – tur jau ir diezgan daudz problēmu. Galvenais – vajadzētu paskatīties, ko reāli darīt, jo spriests par šīm lietām ir daudz arī iepriekš, bet ir jānonāk pie konkrētiem risinājumiem. Nav atrisināts neviens no jautājumiem – kā veidot padomi, kā to finansēt. Tā nav kritika. Tas ir konstatējums. Galu galā arī padome nav iedevusi risinājumus vairākiem no šiem jautājumiem. Ā.Kleckins aicina noslēgt darba grupu ar

pilnīgu dokumentu. Ja ir interese, NRTP ir gatava labprāt noorganizēt vienu kopīgu sēdi, kur runātu par to, ko darīt tālāk.

I.Circene pateicas Kleckina kungam un norāda, ka darba grupā trīs mēnešus tieši par to arī ir runāts. Tāpēc būtu labi, ja secinājumu daļā būtu ne tikai konstatējumi, - kas nav un kas ir slikti, - bet arī priekšlikumi, ko darīt un kā vajadzētu būt. Būtu labi, ja darba grupa formulētu „sabiedrisko mediju” pēc būtības – ne tādu, kas būtu vārds vārdā, punkts punktā jāpieņem. Redzējumam būtu jābūt.

I.Brikše iepazīstina ar ekspertu grupas izstrādātajiem priekšlikumiem, kas visiem ir izsniegti. Viena pieeja šiem priekšlikumiem – likumdošanā skaidrāk, apkopojošāki, vienuviet tiktu noteikts sabiedriskais medijs. Otrkārt, skatoties no Eiropas valstu pieredzes, ietverot kanālu skaitu, kanālu raksturojumus, apraide apjomus. Skaidri vienkopus definēts sabiedriskais pasūtījums, kurā ir integrēts jautājums, kas attiecas uz kvalitātes nodrošināšanu, jautājums, kas attiecas uz žurnālistikas attīstību, kas sabiedriskajam medijam būtu jāveicina un jautājums par redakcionālo neatkarību. Līdz ar to tiek skatīts ne tikai saturisko jautājumu, bet ietver arī atšķirīgos uzdevumus, kurus veic tieši sabiedriskais medijs.

I.Circene lūdz Nacionālo radio un televīzijas padomi komentēt no savas puses par to, kas būtu uzlabojams sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu definīcijā.

Ā.Kleckins norāda, ka viņi vēl nav pietiekami iepazīnušies ar šo dokumentu. D.Buceniece piekrīt Ā.Kleckinam.

I.Circene norāda, ka elektroniski izsūtītais dokuments „Gala ziņojums” padomei ir, par ko viņa arī runā.

I.Brikše norāda, ka attiecībā uz sabiedrisko mediju definēšanu, tas ir ietverts Elektronisko mediju likumprojekta labojumos, 5.pantā.

E.Kots lūdz atgriezties pie izsūtītā dokumenta, kur ir seši punkti un diezgan daudz secinājumu [*gala ziņojums*], norādot, ka viņš nav oficiālās darba grupas dalībnieks, bet ziņojumā ir tādi būtiski apgalvojumi, piemēram, - „Latvijas Radio un Latvijas Televīzijā programmu veidošanā pēc būtības netiek pildīts Radio un televīzijas likums”.

I.Circene atvainojas un norāda, ka tiek runāts par pirmo sadaļu „Eiropas sabiedrisko mediju tradīcijas, regulācija un pārvalde” un iesim attiecīgajā secībā, izejot cauri, kam mēs piekrītam un kam mēs nepiekrītam.

E.Kots atvainojas.

I.Circene vēlreiz uzsver, ka, ja mēs rakstām, ka pašreizējā Elektronisko mediju likumprojektā nav definēts sabiedriskais medijs pēc būtības, tad, es uzskatu, mums vajadzētu teikt, ko tad mēs kā darba grupa pēc trīs mēnešu darba redzam, kā tam vajadzētu skanēt. Tā kā padome izstrādāja likumprojektu, vēlētos dzirdēt, kā padome redz, kas būtu uzlabojams.

D.Buceniece komentē, ka padomes viedoklis ir Elektronisko mediju likumprojektā, kāds tika apstiprināts uz pirmo lasījumu, kur ir 5.pants „Kas ir sabiedriskie elektroniskie mediji” un atsevišķa 20.nodaļa – „Sabiedriskie elektroniskie mediji”. D.Buceniece nepiekrīt tik kategoriskam apgalvojumam, ka šie elektroniskie sabiedriskie līdzekļi nav nodefinēti pēc būtības. D.Buceniece atceroties Brikšes kundzes un Rožukalnes kundzes vienu definīciju vienā no pirmajām darba grupas sēdēm, kur bija deklaratīva norma, ka „sabiedriskais medijs pieder sabiedrībai.” D.Buceniece norāda, ka viņa var parakstīties zem katra tā vārda, bet ir vajadzīgs juridiski korekts mehānisms šī panta realizācijai. Vēlreiz atkārtoti, ka padomes viedoklis ir noformulēts Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumprojektā.

I.Circene lūdz šo definīciju nolasīt, jo visiem tās šobrīd nav priekšā.

D.Buceniece: „5.pantā ir uzskaitīti sabiedriskie elektroniskie mediji. Principā ir definēti vispār mediju likumprojektā, kā tie iedalās pēc darbības mērķa, veida, teritoriālās aptveramības un pēc darbības mērķa – sabiedriskie, komerciālie. Tālāk ir komerciālie, un tad ir noteikts, ka sabiedriskie mediji ir valsts kapitālsabiedrības, kuras ir veidotas un darbojas saskaņā ar šo likumu, likumu „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām”, Komerclikumu un citiem normatīvajiem aktiem, kā arī statūtiem, kurus apstiprina Nacionālā radio un televīzijas padome. Otrajā daļā ir abu mediju pilni nosaukumi, tad ir daļa par to, kas veido šo mediju pamatkapitālu un kas ir kapitāla daļu turētājs. Ceturtajā daļā ir definēts galvenais uzdevums, ka šo mediju galvenais uzdevums ir sabiedriskā pakalpojuma programmu veidošana un izplatīšana. Tad likumprojekts tālāk ir strukturēts tā, ka ir atsevišķa nodaļa. Tādu struktūru apstiprināja Juridiskais birojs, vienojoties, ka pēc juridiskās tehnikas tas ir labākais formulējums.”

I.Circene lūdz Brikšes kundzi vai kādu citu atbildēt, ko mēs gribam konkrēti mainīt.

I.Brikše atgriežas pie formulējumiem likumprojektā, kur terminu daļā ir definēts sabiedriskais pasūtījums – „sabiedrībai paredzēts plašs un daudzveidīgs programmu kopums, kuru finansē un uzrauga sabiedrība” un kur ir definēts sabiedrisko elektronisko mediju galvenais uzdevums - „sabiedriskā pasūtījuma programmu veidošana un izplatīšana”, norādot, ka likumprojektā nav vienuviet definēts, kas ir sabiedriskais pasūtījums, bet, kas ir ļoti būtiski. „Nesaku, ka likumprojektā nav runāts par to, kādam medijam vajadzētu būt. Tas ir – gan 57.pantā, gan 59.pantā, gan 64.pantā, runājot arī par programmām. Bet šajā gadījumā tas nav skaidrs jebkuram iedzīvotājam, kura nodokļos samaksātie līdzekļi tiek izmantoti sabiedriskajam medijam. Formulējumiem būtu jābūt vienā pantā.”

I.Brikše norāda uz ekspertu grupas sagatavotajiem priekšlikumiem, kur trešā daļa attiecas uz jautājumu – „kas ir sabiedriskais medijs” un ceturtā daļa – „kas ir sabiedriskais pasūtījums”. I.Brikše atzīst, ka tabulā šie panti vēl nav iestrādāti.

I.Circene jautā, vai šādā gadījumā kā darba grupas secinājumi, priekšlikumi būtu šo priekšlikumu 3. daļas definīcija, ko darba grupa piedāvā - „Latvijas sabiedriskais medijs ir institucionāli autonoms un redakcionāli neatkarīgs Latvijas sabiedrības saziņas līdzeklis, kas izveidots un pastāv sabiedrības interesēs un sabiedriskam labumam. Tā mērķi ir Latvijas informācijas vides kvalitātes nodrošināšana un uzlabošana, nacionālās kultūras telpas saglabāšana un attīstīšana un sabiedrības konsolidācija tās daudzveidībā.”

I.Brikše atbild, ka no ekspertu grupas, jā.

I.Circene vēlreiz norāda, ka tādējādi varam skatīt ekspertu priekšlikumu, jo pretējā gadījumā secinājumos pasakām, ka pēc būtības nav definēts, bet nedodam savu priekšlikumu, tad darbs ir nenobeigts.

D.Buceniece ierosina ekspertu grupai iesniegt priekšlikumus saskaņā ar likumprojekta tabulu atbilstoši konkrētajiem pantiem, ko komisijā var izskatīt.

I.Circene atzīst, ka to var izdarīt un ka būtu labi to veidot tādā formātā, kā komisija skata likumprojektu. I.Circene aicina papildināt secinājumu un priekšlikumu daļu.

I.Brikše komentē, ka ekspertu grupa pagaidām apzināti vel nelika priekšlikumus tabulā, jo tabula izjauc iespējamību paskatīties uz sabiedrisko mediju, vai tas ir pietiekami skaidri noformulēts, izklāstīts likumdošanā, jo panti likumā ir izklaidēti. Salikt priekšlikumus tabulā pēc būtības nav problēmu.

I.Circene savukārt norāda, ka komisijā nevar skatīt darba grupas priekšlikumu, ja tas nav sasaistīts ar konkrētā panta daļām. I.Circenes priekšlikums ir darba grupas priekšlikumus savietot iepretī attiecīgajiem pantiem, kas darba grupai dod iespēju tos piedāvāt uz trešo lasījumu. Viņa norāda, ka pašlaik neredz protestus no darba grupas dalībniekiem par šādu rīcību, kur priekšlikumi tiktu tālāk izdiskutēti arī komisijā. I.Circene jautā, vai kādam ir par šo jautājumu vēl kāds viedoklis, bet netiek saņemta neviena atbilde.

I.Brikše komentē, ka attiecībā uz programmas aprakstu, ir nozīmīgi iezīmēt noteiktu minimālo apjomu, kas ietver tādu saturu, kāds ir noteikts sabiedriskajā pasūtījumā. Otrkārt, - minimālo pieejamību, kas ir 3.sadaļas 11.priekšlikumā.

I.Circene aicina, ka uz nākamajā reizē gala ziņojumā tiek ievietoti darba grupas priekšlikumi, kas varētu tikt skatīti uz trešo lasījumu, kas būtu priekšlikumi par izmaiņām pēc būtības. I.Circene jautā, vai darba grupas locekļi neiebilst un dod vārdu Muula kungam.

IMuuls vērš uzmanību uz ekspertu grupas priekšlikumu 3.sadaļas 11.punktu – „Latvijas Sabiedriskais medijs nodrošina satura pieejamību vismaz vienā radio kanālā 24 stundas diennaktī un vismaz vienā televīzijas kanālā vismaz 18 stundas diennaktī” un pauž uzskatu, ka šādā veidā tas ir *slidens* punkts, jo tādā gadījumā pastāv iespēja kādam „sliktajam ierēdnim” noteikt ražot vienu stundu un raidīt to 18 reizes dienā. I.Muuls norāda, ka ir nepieciešams noteikt minimālo oriģinālraidījumu apjomu.

I.Circene aicina ar mediju ekspertiem un padomi vienoties par redakcijas papildināšanu, lai darbu pabeigtu kvalitatīvi. I.Circene izsaka viedokli, ka punkts pēc būtības ir ļoti svarīgs, jo tas ir saistāms arī ar nepārtrauktas informācijas nodrošināšanu ārkārtas situācijās.

Dz.Kolāts piekrīt, ka tas ir saistāms arī šāda veida situācijām. Dz.Kolāts norāda, ka viņš līdz nākamajai reizei iesniegs komentārus par priekšlikumos definētajiem radio kanālu raksturojumiem.

I.Circene jautā, vai darba grupa pēc būtības atbalsta aprakstošo daļu, kā arī redakcionāli vienojoties par secinājumu un priekšlikumu daļu, darba grupa piedāvā

sabiedriskā plašsaziņas līdzekļa definīciju un priekšlikumu par programmām pie attiecīgā panta, kā arī par aizsargātības iespējām, gan arī to, kas ir minēts 11.punktā par satura pieejamības nodrošināšanu, kas būtu darba grupas redzējums. Tiek dots vārds L.Pavļuta.

L.Pavļuta aicina darīt, kā iepriekš tika runāts – ir panti, ko darba grupa var piedāvāt, un ir punkti, daļas, kur var norādīt, ka „atsevišķi darba grupas locekļi izvirza”. Piemēram, priekšlikumu trešajā punktā varētu būt atšķirīgi viedokļi.

I.Circene norāda, ka ne visi priekšlikumi tiks ietverti – tikai tie, kas, izejot cauri ziņojumam, ir pēc būtības, ko darba grupa vēlas pateikt. „Ja nākamajā reizē kādam kāds punkts nebūs pieņemams tad gala ziņojumā var pievienot individuālo viedokli, ka daļa no klātesošajiem uzskata citādāk.” I.Circene vēlreiz norāda, ka, viņasprāt, būtu labāk savietot blakus secinājumu un priekšlikumu sadaļu katrā nodaļā.

Kota kungs jautā, vai šis ir nākamais likums, jo šeit *[ekspertu grupas piedāvātie priekšlikumi „Latvijas Sabiedriskā medija likumprojektam”]* tiek runāts par vienu sabiedrisko mediju, bet, cik viņam ir zināms, rakstot pašreizējo likumu, ir nolemts, ka būs divi sabiedriskie mediji.

I.Circene izsaka viedokli kā komisijas vadītāja, ka komisijā nebija konceptuāli viennozīmīgs viedoklis, balsojot par pašreizējo divu sabiedrisko mediju saglabāšanu, jo visi teikuši, ka „nav redzējuma, kā šodien apvienot”.

I.Circene uzskata, ka „tā pēc būtības ir pilnīga nekonsekvence. Ja pēc būtības runāja par vienotu, jaunu mediju, tad šis balsojums parādīja nekonsekvenci gan pēc idejiskā satura, gan pēc rīcības”. I.Circene norāda, ka tad, kad nonāk līdz likumprojekta noslēdzošajai daļai, ir vēl viena iespēja, - „mēs varam uzdot Ministru kabinetam izanalizēt un veidot šo vienu mediju, bet tas nav ielikts esošajā likumā, bet tas tiek uzdots Ministru kabinetam kā uzdevums, kas ir jārisina”. I.Circene izsaka savu viedokli, ka no likumiskās un juridiskās puses labāk būtu bijis, ja mēs jau esošajā likumprojektā būtu pateikuši, ka nākotnē mēs redzam vienu mediju, bet demokrātiskā sabiedrībā ir tā, kā nobalso.

I.Circene jautā, vai darba grupas dalībnieki piekrīt, ka pirmā sadaļa paliek pašlaik tā, kā tika izrunāts, vienojoties papildināt ar priekšlikumiem, pieliekot klāt šos secinājumus. I.Circene jautā I.Briksei, vai šāda pieceja būtu atbalstāma?

I.Brikše atbild apstiprinoši, norādot, ka tādā gadījumā ir jautājums par pielikumiem atsevišķiem viedokļiem, jo, iespējams, ka tad ekspertu grupa paliks pie sava viedokļa par viena medija veidošanas nepieciešamību un izskatās, ka arī Nacionālā radio un televīzijas padome pievienosies.

I.Circene izsaka priekšlikumu, ka nākamajā reizē darba grupa skata sagatavotu dokumentu un, ja atsevišķām personām ir cits viedoklis, tad tas tiek pievienots pielikumā.

J.Domburs vēlas precizēt procedūru un jautā, vai I.Circenes kundzes ierosinājums nozīmē, ka šīs nedēļas laikā daļa no darba grupas mēģina atrast kādu kompromisu citās telpās, tam, kas daudzos punktos nav izdevies trīs mēnešu laikā. J.Domburs:

„Vai nebūtu prātīgāk šeit, klātienē, viens otram acīs skatoties, nevis kaut kur nogrūžot uz nedēļas vidu, piedošanu par izteicienu, apspriest, ko mēs šeit darām?”

I.Circene atbild, ka lielākais darbs ir izdarīts, un mediju grupa ir paveikusi milzu darbu, kas ir izdarīts ļoti kvalitatīvi. „Mēs to mēģinātu salikt kopā ar konkrētiem priekšlikumiem darba grupas ziņojumā.” Nevis pa kaktiem, nepiedāvājot neko jaunu vai, ka atsevišķi cilvēki ko pārveidotu, bet pēc secinājumu daļas izveidot atsevišķu konkrētu priekšlikumu sadaļu.

J.Domburs jautā, vai mēs to apspriežam šeit vai kaut kur vēl citur nedēļas laikā un norāda, ka darba grupā būtu jāspriež tik ilgi, kamēr tas ir pabeigts.

I.Circene atbild, ka pašlaik darba grupa to arī dara, neko jaunu neformulējot, bet strādājot ar izdarīto.

I.Brikše precizējoši jautā, vai darba grupas locekļi varētu vienoties, ka priekšlikumu teksts ir pamats, lai iestrādātu tabulā priekšlikumus.

I.Circene piekrīt un norāda, ka arī katram darba grupas loceklim ir tiesības izteikt viedokli.

D.Buceniece piedāvā pieteikties par tādu kā „tehnisko” palīgu gala ziņojuma pabeigšanai, iestrādājot saņemtos ekspertu grupas priekšlikumus likumprojekta tabulā pie attiecīgā panta vai izveidojot attiecīgi jaunu nodaļu, kurus būtu iespējams skatīt nākamajā darba grupas sēdē. Ja kāds nepiekrīt, tad viņš varēs par šo priekšlikumu neparakstīties.

I.Circene pateicas par piedāvājumu, jo tādā veida būs iespēja šos priekšlikumus skatīt arī komisijā.

J.Domburs, atbildot I.Circenes jautājumam, vai viņš vēlas ko piebilst, ka viņš dzird Kota kungu, Kolāta kungu un saprot, ka daļa šodien, daļa pēc nedēļas tiks iesniegtas papildu alternatīvas redakcijas, kas varētu nozīmēt, ka nākamajā nedēļā darba grupa būs turpat, kur tā ir.

Kota kungs atbild, ka viņam ļoti interesē valsts budžets un lai likums tiek iespējami ātrāk pieņemts, un viņš nerakstīs.

Kolāta kungs atbild, ka viņš gan rakstīšot.

Attiecībā uz pirmo sadaļu secinājumu sadaļā attiecīgajiem konstatētajiem trūkumiem tiek doti konkrēti priekšlikumi. D.Buceniece priekšlikumus iestrādā likuma tabulā. I.Circene norāda, ka tādā gadījumā šos priekšlikumus var uz 3.lasījumu pēc būtības skatīt.

Iebildumu un ierosinājumu par formātu, kādā veidā gala ziņojums tiek skatīts vairāk nav. Darba grupa sāk skatīt otro ziņojuma daļu „Sabiedrisko mediju satura veidošanas principi un uzdevumi”.

Tiek rosināta diskusija par gala ziņojuma otrās sadaļas secinājumiem:

- *LR un LTV programmu veidošanā pēc būtības netiek pildīts Radio un televīzijas likums, tāpēc EML nepieciešams noteikt skaidrāku un caurspīdīgāku sabiedriskā pasūtījuma izveides un izpildes procesu un sabiedriskā pasūtījuma nosacījumos ietvert arī kvalitātes kritērijus.*
- *Likumdošanā jānosaka sabiedriskā medija atbildība veicināt sabiedrības attīstības procesu.*

Attiecīgā sadaļa ekspertu grupas priekšlikumu dokumentā, kas tiek skatīta - „4. Sabiedriskais pasūtījums”.

I.Circene izsaka viedokli, ka šajā priekšlikumu sadaļā pēc būtības ir ļoti precīzi noteikta sabiedriskā pasūtījuma veidošana, kā arī tajā ir formulēts, kāda ir sabiedriskā pasūtījuma būtība.

I.Brikše norāda, ka ir būtiski, ka sabiedriskais pasūtījums tiek strukturēts kā atsevišķs pants, lai būtu saprotams, kas ir sabiedriskais pasūtījums. Priekšlikumos ir skaidrāk noteikti virzieni, skaidrākas vadlīnijas, kas medijiem būtu jādara, ietverti būtiski punkti, kas saistās ar analīzes un kvalitātes nodrošināšanu, kā arī noteikta skaidrāka darbinieku neatkarības nodrošināšana satura veidošanā. Līdz ar to mainās izpratne sabiedriskā pasūtījuma naudas lietošanā komerciālajiem medijiem. Procents paliek tas pats, bet priekšlikums nosaka, ka šie līdzekļi tiek nodoti nevis komerciālajiem medijiem, bet komerciālie mediji vai neatkarīgie producenti var pretendēt uz šo naudu un realizēt to sabiedriskajā medijā.

I.Circene atzīmē, ka tas ir pilnīgi jauns piegājiens pēc būtības, paredzot šādu izsoli. Līdz ar to ir jāmēģina salikt šos priekšlikumus esošajā likumprojektā iepretī konkrētiem pantiem un punktiem.

I.Brikše atkārtoti jauna panta par sabiedrisko pasūtījumu izveides nepieciešamību. Mediju ekspertu grupa joprojām uzskata, ka sabiedriskais pasūtījums ir skaidri, caurskatāmi, vienkopus jānedefinē, jo tas ir jautājums ne tikai par to, vai visi saprot, kas tas ir, bet tas ir arī jautājums par uzraudzību un kontroli, un atskaitīšanos par sabiedriskā pasūtījuma izpildi.

I.Circene piekrīt konceptuāli pēc būtības „gan par atskaitīšanos, gan par caurspīdīgumu, gan par definīciju”. I.Circene jautā, vai darba grupa varētu vienoties, ka šāds jauns pants ir darba grupas redzējums saistībā ar esošo likumprojektu.

D.Juškeviča komentē, ka likumprojekta veidošanas gaitā padome ir gribējusi veidot atsevišķu nacionālā pasūtījuma pantu, bet Saeimas Juridiskais birojs iebildis, ka tas varētu nacionālā pasūtījuma vienošanās tekstā. Pašreizējā vienošanās ietver visus šos punktus, kas te ir, varbūt mazliet citādākā kārtībā. Līdz ar to D.Juškeviča uzdod jautājumu, vai Juridiskais birojs neiebildīs?

J.Domburs komentē, ka viņš ir viens no tiem, kas arī ir piedalījies pie šī teksta rakstīšanas, un norāda, ka tā ir absolūta nepatiesība, ka tas ir „gandrīz tas pats”, kas esošajā vienošanās tekstā, kas varbūt, ļoti pavirši skatoties, tā var likties, bet pēc būtības tur ir daudz plašāki kontekstu, vairākos punktus, vairākos virzienos un vairākos aspektos. Otrkārt, viņš norāda, ka Juridiskais birojs tāpat kā pirmajā sēdē atkal pēdējā sēdē parādās kā „launais tēls” līdzīgi kā Finanšu ministrija, kas ieradās uz

darba grupas sēdi un izrādījās, ka tik traki nav – ar viņiem var runāt. J.Domburs norāda, ka viņš ir runājis ar Gunāru Kusiņu un, viņaprāt, birojam brīžiem tiek pierakstītas vai interpretētas lietas, kas īsti neatbilst pēc būtības.

J.Domburs ierosina uzaicināt Juridisko biroju tādā gadījumā, ja tas tiek piesaukts.

I.Circene: „Varam uzaicināt uz nākamo sēdi.”

J.Domburs atbild, ka tas tikai tad, ja ir tāda vēlme, bet pēc būtības Juridiskā biroja uzdevums ir noformulēt lietas, kas ir idejiskas, nevis otrādi.

I.Circene piekrīt, atbildot, ka darbā ar Juridisko biroju nekādu problēmu nav bijis, un tas vienmēr ir palīdzējis.

D.Buceniece arī norāda, ka, sadarbojoties ar Juridisko biroju, viņi strādā korekti un atbilstoši esošajai likumdošanai, jo tāds ir viņu darbs. Viņa komentē D.Juškevičas sacīto, ka tā ir taisnība, - „2005.gadā padome iesniegusi divus likumus, kad viens no konceptuālajiem jautājumiem bijis attiecībā uz sabiedriskajiem medijiem, vai likumā atstāt vispārēju regulējumu, tikai nosakot juridisko statusu, sabiedriskā pasūtījuma veidošanas principus, mediju funkcijas, pienākumus un uzdevumus, vai likumā detalizētas lietas kā kanālu skaitu, raidlaikus, katram kanālam žanrus. Toreiz komisija nolēma, ka otro variantu neatbalstīt, jo tāpēc ir sekundārā likumdošana un citi mehānismi un vienošanās. Toreiz Juridiskais birojs piedalījās sanāksmē un teica, ka saskaņā ar labo praksi Latvijā likumā neliek šādas lietas. Piemēram, Lielbritānijā, kur būtu lielā Harta, tad, jā”.

D.Buceniece vēlreiz uzsver, ka piedāvā savu palīdzību „drīzāk kā tehniskais konsultants”, lai arī jau tagad ir redzamas šādas tādas nepilnības, no juridiskā aspekta, ņemot vērā, ka padome ar Juridisko biroju ir ilggadēji sadarbības partneri, bet priekšlikumi tiks salikti tabulā tikai „tehniski”.

D.Buceniece kategoriski nepiekrīt pēc būtības secinājumam „LR un LTV programmu veidošanā pēc būtības netiek pildīts Radio un televīzijas likums”, jo tas jau izklausoties pēc apsūdzības.

J.Domburs: „Es pabeigšu šo domu nevis kā sadarbības partneris Juridiskajam birojam, bet gan kā aizstāvis tiesiskais valstij. Ja mēs piesaucam klāt neesošo Juridisko biroju un atsaucamies uz to, ka viņi interpretē labo praksi tā un ne citādāk, tad, manuprāt, būtu ļoti korekti un konsekventi likumdošanas procesā dzirdēt to no paša Juridiskā biroja, nevis no jebkādiem citādiem *atstāstiem*.”

I.Circene vēlreiz izsaka viedokli, ka Juridiskais birojs strādā ļoti labi.

I.Circene jautā, vai darba grupa varētu vienoties, ka pie otrās ziņojuma sadaļas tiek likts klāt ceturtnā priekšlikumu daļa, kas pašlaik likumprojektā nav ietverts.

E.Kots lūdz vārst uzmanību uz secinājumu „LR un LTV programmu veidošanā pēc būtības netiek pildīts Radio un televīzijas likums” un pēc tam ir teksts „tāpēc..”, norādot uz, viņaprāt, teksta pretrunu, jo iznāk tā, ka radio un televīzija programmu neveido pēc likuma, tāpēc tiek radīts jauns likums.

I.Circene uzskata, ka šis redakcionālais formulējums, iespējams, būtu maināms, jo nevar teikt, ka likums vispār netiek pildīts. „Mēs varam teikt, ka ir nepilnības sadaļā, kas ir sabiedriskā pasūtījuma izveides un izpildes procesu, piedāvājot to labot ar attiecīgajiem priekšlikumiem.” I.Circene jautā, vai darba grupas locekļi piekrīt šādam redzējumam, ka darba grupa secinājumos norāda uz nepilnībām, pievienojot savus priekšlikumus. Darba grupas locekļi iebildes neizsaka.

Tiek skatīta ziņojuma trešās sadaļas „Sabiedrisko mediju pārvalde un uzraudzība” secinājumi:

- *Saeimā apspriežamais EML nepietiekami risina jautājumus, par kuriem NRTP un arī Saeima saņem kritiku jau gadiem.*
- *EML nedod pamatu, lai sabiedriskā medija pārvalde un uzraudzība kļūtu caurspīdīgāka un efektīvāka, bet pārvaldes institūcija – atbildīgāka.*
- *Likumdošanas normām būtu jāveicina pārvaldības atbildība un motivācija, bet EML nenodrošina atbilstošu regulējumu.*
- *Likumā nepieciešams iestrādāt normas, lai skaidrāk šķirtu sabiedriskā medija uzraudzību no visas elektronisko mediju jomas.*
- *Likumā medijam jāgarantē pietiekami augsta neatkarība satura veidošanā, nodrošinot sabiedrības līdzdalību uzraudzībā.*

I.Circene norāda, ka arī paralēli secinājumiem ir iespējams skatīt priekšlikumus.

I.Brikše norāda, ka priekšlikumi ietver sabiedrisko mediju uzraudzības šķirtību no visas kopējās nozares uzraudzības, kas ir Sabiedriskā medija fonda ideja. Fonds turētu sabiedriskā medija kapitāla daļas, veicot publisko uzraudzību un nodrošinot sabiedrības līdzdalību. Fonds arī veicinātu arī līdzekļu piesaisti no citiem avotiem, līdz ar to tas varētu piesaistīt arī, iespējams, struktūrfondu līdzekļus.

Attiecībā uz Sabiedriskā medija fonda padomi un fondu I.Brikše norāda, ka šajā gadījumā, visticamāk, darba grupas dalībnieku domas dalīsies un būs nepieciešami vairāki pielikumi. Viņa norāda, ka padomes fonda veidošanas kārtība vēl ir diskutējams jautājums, kur arī ekspertu grupā pagaidām nav vienprātības, bet ir jāatrisina gadiem ilgais jautājums, ka padomei nav pietiekami lielas drošības, pašāvēības, ka tā ir pietiekami neatkarīga. Tādējādi īpaši padomes veidošanas jautājums būtu pārnesams uz Elektronisko mediju likumu.

I.Circene komentē, ka no visām frakcijām ne no vienas nav saņemtas pozitīvas atsauksmes par fonu kā nosaukumu. Līdz ar to, viņa jautā, vai tas ir racionāli, kā darba grupa virza lietas. I.Circene uzskata, ka strukturālais piedāvājums, kas saistās ar Latvijas Sabiedriskā medija fonda padomi ir ļoti labs pēc būtības, bet pastāv jautājums, vai darba grupa šādā veidā panāks vēlamo rezultātu. I.Circene skaidro, ka viņa arī frakciju diskusijās ir teikusi, ka būtu jāpalielina atklātība, jānodrošina neatkarību, kandidātu izvirzīšanas procesu pilnīgu neatkarību, bet, ja mēs iestājamies par formu, kas pašlaik neatbilst pašvaldības pārvaldei, tad varbūt mums ir juristi, kas šo varētu precizēt.

G.Līdaka vēlas saprast, vai šī ir jaunā Nacionālā radio un televīzijas padome vai nacionālo mediju padome, vai tā ir kāda cita institūcija. G.Līdaka: „Mani uzreiz interesē tā sadaļa, kas nodrošina komerciālo mediju uzraudzību, proti, kādas ir šīs otras padomes vai tās pašas padomes funkcijas, jo šeit tas neparādās, bet tam būtu paralēli jābūt klāt, lai radītu pilnīgu skaidrību.”

Dz.Kolāts norāda, ka, iespējams, ir par maz informācijas, bet nav skaidra fonda strukturālā un funkcionālā uzbūve, kā arī galu galā paša fonda pārraudzības mehānisms. „Pēc manas saprašanas tur ir divas lietas. Viena ir kapitāla daļu turēšana un ar to saistītās funkcijas. Otra lieta ir sabiedriskā vai nacionālā pasūtījuma formēšana un izpildes kontrole. Šeit ir likta klāt naudas vākšanas funkcija, vienkārši runājot, kas tādā gadījumā var vedināt uz domām par paša fonda neatkarību un uzraudzību.”

I.Circene atzīst, ka šis naudas iegūšanas punkts arī viņu dara bažīgu, jo tas var tikt saistīts ar kādiem politiskiem spēkiem, pārstāvjiem, nevienu nenosaucot vārdā. „Protams, ja tiek vākti līdzekļi sabiedrības interesēs, var nonākt atkarībā no šīs naudas iegūšanas veida. Tas ir diskutējams jautājums.” I.Circene uzskata, ka ekspertu grupas priekšlikumos par Sabiedriskā medija fonda padomi ir daudz kas noderīgs un liekams gala ziņojuma priekšlikumos, jo katrs priekšlikums, kas veicinās demokrātiju, atklātību un caurskatāmību, būs ļoti labi. I.Circene vēlreiz norāda uz bažām par fonda nosaukumu, jo tas neatbilst pašreizējiem principiem, kā valsts īpašumi pēc valsts īpašumu tiesībām un struktūras tiek veidoti – vai tās ir kapitālsabiedrības vai aģentūras, bet šajā gadījumā tas īsti neiet kopā.

E.Kots vērš uzmanību priekšlikumu sadaļai „Latvijas sabiedriskā medija fonda līdzekļi un to izlietošana” par 2. un 3. punktu – „Latvijas sabiedriskā medija fondam valsts budžeta līdzekļu saņemšanai un no tiem veicamo izdevumu izdarīšanai jāatver konti Valsts kasē, citi līdzekļi glabājas Latvijas Sabiedriskā medija fonda izraudzītā bankā. Latvijas sabiedriskā medija fonda līdzekļu atlikumu saimnieciskā gada beigās izlieto Latvijas sabiedriskā medija fonda izdevumu segšanai nākamajā saimnieciskajā gadā” – akcentējot, ka tā ir būtiska lieta, bet ir jautājums, kas ir tālāk šī fonda uzraugošā iestāde.

Ņemot vērā, ka šis ir diskutējams viedoklis, I.Circene jautā darba grupas locekļiem, vai darba grupa virza šo priekšlikumu kā darba grupas priekšlikumu par sabiedrisko mediju fondu, kur būtu jāraksta „vairākums/mazākums”.

Tiek noskaidrots, ka sēdē piedalās astoņi oficiālie darba grupas locekļi.

I.Circene: „Kurš ir par to, ka mēs šo priekšlikumu virzām kā darba grupas priekšlikumu par Sabiedrisko mediju fondu?” Darba grupas locekļi norāda, ka šis jautājums nav pietiekami skaidrs. I.Circene formulē precīzāk: „Pārvaldības un uzraudzības daļā, kur tiek secināts, ka pašreizējā Radio un televīzijas padome neveic pietiekami labi gan šo sabiedrisko mediju uzraudzību, gan satura veidošanu, ir piedāvājums, ka tiek veidots Sabiedrisko mediju fonds ar jaunu pārvaldes veidu, kas ir Sabiedriskā medija fonda padome.”

J.Domburs atgādina Brikšes kundzes teikto, ka šī sadaļa par padomes veidošanas kārtību vēl ir diskutējams jautājums un ekspertu grupā nav guvis vienprātību, un J.Domburs ir viens no ekspertiem, kas šobrīd nepiekrīt redakcijai, kas ir priekšlikumos. „Es uzskatu, ka to sauc „fonds” vai „ne-fonds”, bet ir svarīgi, ka mēs ejam to ceļu, ka mēs nodalām sabiedriskā medija uzraudzību un sabiedrības pārstāvniecību no kopējā tirgus interešu pārstāvniecības un kopējā tirgus regulācijas. Ja mēs sakām, vai mēs virzām fondu vai konkrēto regulāciju par padomi, tās šobrīd ir divas atšķirīgas lietas. Viens ir jautājums par paša fonda tapšanu vai jebkādas citas, nodalītas, neatkarīgas sabiedriskā medija augstākās uzraudzības un lēmēj institūcijas esamība no otra - tās konkrētās procedūras, kura reglamentē tapšanu un kas šobrīd vēl ir jēla. Tā vēl nav gatava, lai to ieliktu tabulā.”

I.Circene piekrīt, ka galvenais ir pārvaldes un uzraudzības jautājums, norādot, ka gadījumā, ja darba grupa nevirza fondu kā īpašuma formu, tad padome, lai kā arī to sauktu, ir padome, kas to uzrauga. I.Circene norāda, ka gadījumā, ja darba grupa nāk ar priekšlikumu, ka padome uzrauga tikai sabiedrisko mediju daļu, tad būtu vēlams likt priekšlikumā, ko darba grupa piedāvā attiecībā uz komercraidorganizācijām. I.Circene: „Viens no maniem priekšlikumiem, tad, kad mēs diskutējām, bija, ka tā, piemēram, ir ministrija, bet mums ir vajadzīgs redzējums no darba grupas. Es nevaru individuāli savu viedokli šeit paust un pēc tam pateikt, ka darba grupa tā domā.”

I.Circene apkopo, ka no astoņiem oficiālās darba grupas locekļiem Sabiedrisko mediju fondu, paceļot roku, atbalstīja divi, pret ko iebilst darba grupas locekļi, norādot, ka jautājums netika atbilstoši formulēts un prasīta atkārtota balsošana.

I.Circene norāda, ka nav nobalsots, ka būs viens sabiedriskais medijs. Līdz ar to likumdošanā joprojām ir Nacionālā radio un televīzijas padome. I.Circene piedāvā, ka attiecībā uz šo padomi, arī, ja tā tiek saukta citādāk, darba grupa attiecina principus, kas tiek piedāvāti ekspertu grupas priekšlikumos, tādējādi panākot šīs padomes kvalitatīvāku darbu. Otrkārt, I.Circene uzskata, ka darba grupai ir jāsniedz savs redzējums arī par komerciālo raidorganizāciju uzraudzību.

L.Pavļuta komentē, ka eksperti izdarījuši lielu darbu, ierosinot, ka pie secinājumiem, priekšlikumiem var rakstīt, ka „darba grupas locekļi, iekavās norādot kuri, šo priekšlikumu ir izstrādājuši, lai deputāti šo priekšlikumu redz.”

I.Circene piekrīt, ka uzrakstītais ir ļoti labi pēc satura, ko var izmantot arī esošās Nacionālās radio un televīzijas padomes darbības uzlabošanai, šos principus iestrādājot likumprojektā, panākot labāku padomes darbu. Ja darba grupai ir priekšlikums par sabiedrisko mediju uzraudzību, tad tai ir jābūt paralēli priekšlikumam par komerciālo raidorganizāciju uzraudzību.

E.Kots: „Mēs atgriežamies pagātnē, kad tika ļoti ilgi diskutēts, ka ir atsevišķa Sabiedriskā medija padome un savukārt komercmediju uzraudzības funkciju deleģē Kultūras ministrijai. Tādi priekšlikumi jau sen ir bijuši. Varbūt tie ir jāpaceļ ārā un atkal mēs pie tā atgriežamies. Es arī piekriestu, ka šeit ir ļoti daudz lietas uzrakstītas pozitīvi, bet precīzi juridiski ir jāiet cauri, jo 10.sadaļas 3.punkts nosaka, ka „Latvijas Sabiedriskā medija fonds nedrīkst būt par biedru personālsabiedrībā, dalībnieku (akcionāru) kapitālsabiedrībā [..]”, kur man kā ģenerāldirektoram rodas jautājums, kurš ir kapitāla daļu turētājs.”

I.Circenes piedāvā priekšlikumu paņemt visu 11.priekšlikumu sadaļu „Latvijas Sabiedriskā medija fonda padome”, paņemot no tās visu, ko ir iespējams ielikt likumprojektā kā darba grupas priekšlikumu, bet attiecība uz komerciālajām raidorganizācijām pašiem ir jābūt skaidrībai un priekšlikumam. Jautājums ir izdiskutēts arī pirms četriem gadiem, bet jautājums ir par to, kādas ir domas šeit.

J.Domburs piedāvā alternatīvu redzējumu, sakot, ka tā kā darba grupa ir par sabiedrisko mediju attīstību, vīziju, stratēģiju, tad darba grupai nav tieša pienākuma dot savu piedāvājumu komerciālo mediju vai kopējo tirgu regulē Satiksmes ministrija, Kultūras ministrija, otra padome vai vēl kaut kas. J.Domburs uzdod jautājumu, vai darba grupai to vajag darīt.

I.Circene izsaka viedokli, ka vajag, jo, mainot sistēmu, kurā šobrīd padome uzrauga abas puses, darba grupai ir jāpasaka, kas notiek ar abām daļām.

G.Līdaka norāda, ka šajā kontekstā nav atrisināts Nacionālās radio un televīzijas padomes statuss, un atbildi vajadzētu rast vismaz vienā teikumā. „To, ko komercniekiem darīt, to jau mēs kaut kā pēc tam Saeimā izdomāsim”.

E.Kots piekrīt J.Dombura kungam, ka darba grupa tika veidota par sabiedriskajiem medijiem un darba grupa izvirza priekšlikumu, ka sabiedriskajiem medijiem ir vajadzīga atsevišķa uzraudzības padome. Tālākā jautājuma risināšana ir komisijas ziņā.

I.Circene aicina būt atbildīgiem un, kaut ko mainot, teikt gan „A”, gan „B”.

I.Brikše piekrīt, ka tā nebūs, ka, atrisinot vienu jautājumu un pārējos atstājot novārtā, tie neattieksies arī uz šo vienu jautājumu. Ja darba grupa atbalsta, ka pārvalde sabiedriskajiem medijiem ir jānodala, tad tā ir jādala atsevišķi no komerciālo mediju uzraudzības.

G.Līdaka ierosina I.Brikšes sacīto arī ierakstīt gala ziņojumā.

I.Circene skaidro, ka ir jāsaprot esošās padomes funkciju sadale – vai tā notiek iekšēji, vai tā tiek deleģēta ministrijām, bet nodalīšana ministrijām ir radikālāka. „Tad viena padome, kur ir tie paši cilvēki, kas sanāk pie viena galda un spriež par vienu, bet tad tagad viens vai divi cilvēki būs spriedēji par pārējo vienas institūcijas ietvaros - varbūt tas ir perfekti, bet, manuprāt, ir labāki risinājumi”.

I.Circene rosina gūt skaidrību darba grupas locekļu vidū, uzstādot jautājumu, vai tā uzskata, ka vienas padomes ietvaros viens, divi vai trīs cilvēki strādātu ar komerciālajiem medijiem.

I.Brikše norāda, ka tas ir neiespējami.

I.Circene piekrīt, sakot, ka, viņasprāt, arī tas ir neiespējami.

I.Circene: „Ja padome uzrauga sabiedriskos medijus, tad arī mans personīgais viedoklis ir, ka komerciālo mediju pārvalde un uzraudzība tiek novirzīta ministrijām.”

L.Pavļuta komentē, ka viņa šobrīd neko nevar pateikt, jo jautājums ir arī šeit jāizvērtē, skatoties no tā, kas ir tas, ko mēs vēlamies. „Es tiešām nevaru pateikt, kāda būs Kultūras ministrijas nākotne, mēs arī presi lasām katru dienu..”

I.Circene aicina oficiālos darba grupas locekļus pacelt rokas tos, kas ir par to, ka tiek saglabāta viena padome, kā tas ir tagad, ko atbalsta viens grupas loceklis.

I.Circene aicina oficiālos darba grupas locekļus pacelt rokas tos, kas ir par to, ka tiek saglabāta divas padomes, uzraugošās institūcijas, kur padome būtu viena un Kultūras ministrija būtu otra.

Pirms balsojuma D.Buceniece lūdz iespēju un saņem atļauju paskaidrot savu balsojumu. „Nevis tāpēc, lai saglabātu *status quo* situāciju, bet, vēlreiz izanalizējot pēdējo gadu notikumus, tad, kad 2005.gadā bija, tā saukto, Jaunupa likumprojekta iesniegšanu, tad tur bija divi likumi par medijiem un Kultūras ministriju kā uzraugošo iestādi. Bija atsevišķs likums sabiedriskajiem medijiem ar jaunu padomi. Toreiz komisija nobalsoja, ka nav lietderīgi veidot divas padomes, divas uzraugošās iestādes, un atstāja esošo. Bet vēl pēc tam bija jauni notikumi, kas ir jaunā Audiovizuālo pakalpojumu direktīva, kura preambulā un 23. pantā ir pateikts skaidri un gaiši, ka dalībvalstīm ir jānodrošina neatkarīga mediju regulatoru sistēma savās valstīs. Līdz ar to, interpretējot pēc būtības, šo ministriju iesaistīšanos mediju uzraudzībā, skaidri un gaiši pasaka tam „nē”. Tāpēc tie ir mani apsvērumi, kāpēc es atbalstu.. Labi, ieliekam labu būtību, labus principus šai iestādei, izraugāmie caurskatāmā veidā kompetentus locekļus, bet es esmu par vienu institūciju un neatkarīgu regulatoru, kas nav ministrija.”

J.Domburs uzdod jautājumu D.Buceniecei par preambulas interpretāciju, vai tas nozīmē, ka nav iespējams līdzās neatkarīgai institūcijai, kas nav izpildvarā, nevar eksistēt atsevišķa institūcija, kas ir uzraugs sabiedriskajiem medijiem.

D.Buceniece atbild, ka var būt divas institūcijas.

I.Circene jautā, vai ir vēl trešais variants, piedāvājot, ka tiek veidotas divas padomes.

[Vairāki darba grupas locekļi reizē atbild apstiprinoši].

J.Domburs apstiprina: „Tieši tā!”

I.Circene apkopo, ka par vienu padomi bija viens *[D.Buceniece]* un jautā viedokli par padomi, kas būtu Nacionālā radio un televīzijas padome, ko var tikt saukta arī citādāk, un daļa uzraudzības tiek deleģēta ministrijai.

U.Grava norāda, ka trīs mēnešu laikā daudz ir paveikts un izrunāts, bet par otru daļu balsot bez diskusijas nebūtu atbalstāmi. Viņš norāda, ka darbam reiz ir arī jānonāk līdz galam, bet, ja darba grupa sāks vēl trīs mēnešus analizēt komerciālos medijus, tad uz priekšu netiekam. U.Grava izsaka priekšlikumu šo darbu sadalīt divās daļās – pabeidzot par sabiedriskajiem medijiem un otru daļu turpinot tālāk, bet neatliekot šīs darba grupas pabeigšanu.

I.Circene komentē, ka nekas netiek atlikts, jo vienā no sēdē par šo jautājumu ir diskutēts, kad gan darba grupa nenonāca līdz konkrētiem priekšlikumiem. I.Circene atkārtoti, ka atdalīšanas gadījumā ir jāsniedz priekšlikums, redzējums par abām pusēm un jautājums ir jārisina kompleksi, kur pēc būtības ir trīs varianti. Darba grupai ir jāizlemj kopīgais viedoklis. Pirmkārt, tā ir viena padome, kas uzrauga visu. Otrkārt, var nodalīt, ka padome uzrauga tikai sabiedriskos medijus, tad būtu loģiski pateikt, kas notiek ar pārējo, ar komerciālajām raidorganizācijām. Treškārt, ir iespējamas divas padomes. I.Circene norāda, ka arī divas padomes ir iespējams modelis, bet tad pastāv jautājums, vai divas padomes, kurām ir divreiz lielāki izdevumi, ir efektīvs.

I.Circene raksturo situāciju, ka darba grupai ir jāvienojas par šiem trim modeļiem vai jāpauž savs viedoklis par tiem, jo nevar likt ekspertu grupai, kas pavada visu savu brīvo laiku šim darbam, atkal uzrakstīt priekšlikumus, ko nākamā reizē skatīt, un pēc

tam pateikt – „mēs jau tā īsti nedomājām”. Viņa arī izsaka iespējamību neskatīt komerciālo mediju regulāciju, kas tādējādi parādītu, ka darba grupa ir pusdarba darītāji.

Ē.Zommere izsaka priekšlikumu visus alternatīvos risinājumus piedāvāt kā risinājumus priekšlikumu veidā. Viņa atgādina par pagājušajā nedēļā saņemto Antas Rugātes vēstuli, kurā ir arī pateikts, ka darba grupā īsti balsot nevar, jo nav ne tāda nolikuma, ne tāda formāta. Līdz ar to Ē.Zommere attiecībā uz komerciālajiem medijiem rosina minēt alternatīvās iespējas, par kurām ir jāveic izpēte, savukārt jau skaidros jautājumus minēt kā konkrētus priekšlikumus.

I.Circene piekrīt, ka, ņemot vērā, cik šis jautājums ir diskutabls, tas varētu būtu kompromiss, ka darba grupa iestrādātu šos priekšlikumus attiecībā uz padomi, lai uzlabotu padomes darbības kvalitāti, pierakstot, ka gadījumā, ja tiek nodalīta pārvaldība un pārraudzība komerciālajām raidorganizācijām, tad darba grupa piedāvā tādus variantus.

D.Buceniece uzdod precizējošu jautājumu, vai jautājums par Latvijas Sabiedriskā medija fonda padomi ir izlemts, ņemot vērā, ka viņai ir jāsagatavo tabula.

I.Circene komentē, ka, ņemot vērā, ka divi atbalstīja..

J.Domburs iebilst: „Stop! Nē! Kategoriski nē!”

I.Brikše norāda, ka darba grupā nav atbalstīts Sabiedriskā medija fonds, bet nav jautājums par to, ka tiek atbalstīti citi mehānismi, kā veidojas padome.

D.Buceniece precizē savu jautājuma būtību, kas bijusi tieši par Sabiedriskā medija fonda padomi.

I.Circene: „Ja mēs neatbalstām to, kas priekšlikumos ir rakstīts par fondu, tad mēs tos visus attiecinām uz padomes veidošanu.” I.Circene vēlreiz min piedāvātos trīs variantus, kas papildu tiks minēti gala ziņojumā, bet tas bija jautājums, ko darba grupa līdz galam neizdiskutēja, piedāvājot trīs papildu priekšlikumus, par kuriem vēl ir jādiskutē, kā būtu labāk.

I.Circene norāda, ka šo jautājumu nākamajā reizē skatām līdz galam.

Darba grupa sāk skatīt nākamo gala ziņojuma ceturto sadaļu „Sabiedrisko mediju finansējums”, kurā ir šādi secinājumi:

- *LR un LTV budžeti nav pietiekami caurspīdīgi, jo nav caurskatāmu sadalījuma proporciju un līdzekļu izmantojuma efektivitātes kritēriju.*
- *LTV nepietiekami realizē savu potenciālu reklāmas ieņēmumu nodrošināšanā.*
- *Nepieciešams papildus izvērtējums par sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem atbilstošo budžeta apjomu un likumdošanā jānodrošina finansējuma stabilitāti ilgtermiņā.*
- *Darba grupa nevienojās par iespējamo modeli valsts budžeta dotācijas piešķirumam.*

- *Likumā nepieciešams noteikt kārtību, lai finansējums būtu caurspīdīgs un to tiešā veidā nesaņemtu producenti, tādējādi samazinot riskus raidījumu satura ietekmēšanā.*
- *Jāizstrādā un laika gaitā jāizvērtē iespējamie sabiedrības līdzmaksājumu modeļi, lai būtu iespējams uzsākt to ieviešanu, kad uzlabosies valsts ekonomiskā situācija.*

I.Brikše vispirms izskaidro priekšlikumu būtību: „Attiecība uz finansējumu ir precīzi noteikti avotu, skaidri iezīmējot četras daļas – valsts budžeta dotācija, ieņēmumi no reklāmas izvietojuma, ieņēmumi no saimnieciskās darbības un sponsorēšana. Sestais priekšlikums ir jauna lieta, kas ir orientēts uz to, lai likumdošanā noteiktu to, ka sabiedriskajā medijā neieplūstu neskaidra nauda, kas nozīmē, ka jebkurās situācijās, kad tiek slēgti kādi līgumi ar sponsoriem, kas atbalsta producentu raidījumus, šie līgumi tiek slēgti ar naudas devējiem [*līgumu slēdz sabiedriskais medijs*] un nevis ar producentiem, kas pēc tam piesaista naudu.

I.Circene norāda uz ekspertu grupas priekšlikumu daļu, kas ietverti piektajā, sestajā un septītajā priekšlikumu sadaļā attiecīgi – „5.Latvijas Sabiedriskā medija finansējums, 6.Latvijas Sabiedriskā medija programmu veidošana un papildus finansējuma piesaiste un 7.Latvijas Sabiedriskā medija budžeta veidošanas un izmantojuma uzraudzības kārtība” – ka tie ietver atbildes uz gala ziņojuma secinājumos izdarītajiem slēdzieniem, ka budžeti nav pietiekami caurspīdīgi vai ka budžeta finansējums netiek realizēts iespējami efektīvi, kā arī par iespējamajiem līdzmaksājuma modeļiem.

I.Circene atgādina, ka darba grupas sēdē, kad tika runāts par finansējumu, diskusijās lielākā daļa piekrita, ka abonentmaksas šajā situācijā šobrīd nav efektīvākais variants un viedoklis bijis kopumā vienots, izņemot dažiem darba grupas locekļiem. Līdz ar to I.Circene uzskata, ka īsti nevar teikt, ka „darba grupa nevienojās par iespējamo modeli valsts budžeta dotācijas piešķirumam”, jo lielākā daļa klātesošo palika pie tā, ka pašreizējā situācijā tā ir budžeta dotācija un reklāmas daļa, kas bija vairākuma viedoklis.

I.Circene rosina gala ziņojumā ielikt priekšlikumus no piektās, sestās un septītās daļas un kopā ar Daci Bucenieci tos noformulēt kā reālus priekšlikumus, ko tādā gadījumā būtu iespējams skatīt komisijā kā konkrētu priekšlikumu.

I.Brikše papildina, ka gala ziņojuma secinājums „darba grupa nevienojās par iespējamo modeli valsts budžeta dotācijas piešķirumam” attiecas vairāk uz to, ka darba grupa neatrada to modeli, kā stabilizēt šo finansējumu, jo tad, kad sēdē piedalījās arī Finanšu ministrijas pārstāve, darba grupa apskatīja vairākus veidus, sasaistot, cik lielu naudas summu būtu jādod pret mājsaimniecībām, iedzīvotājiem, IKP u.c., kas krīzes apstākļos ir ļoti nedroši un var kļūt vēl neskaidrāk, kā līdz šim. I.Brikše norāda, ka kopumā stabilitātes finansējumam no valsts budžeta nav un darba grupa nav novērsusi risku, kas saistās ar ikgadējo „tirgošanos”.

I.Circene piekrīt, bet norāda, ka principā priekšlikumu daļa parāda noteiktus avotus.

Dz.Kolāts vērš uzmanību, ka būtu ļoti būtiski attiecībā uz finansējumu atrast kādu risinājumu, lai stiprinātu neatkarību sargājošās barjeras. Viņš arī norāda, ka ekspertu

grupas priekšlikumu piektajā, sestajā un septītajā sadaļā ir „virkne uzraudzības pasākumu, kas noteikti ir vajadzīgi, - lai arī tur ir pretrunas, vai tikai Valsts kasē var atvērt kontu, kas īsti nesaskan ar minētajiem Sabiedriskā medija avotiem, - bet es aicinātu iestrādāt pantus, ka mediju budžeta projektu pirmajā lasījumā valdība skata, nevis Finanšu ministrija vai kā citādāk, jo pašlaik stingrība ir uzlabota, kas droši vien ir vajadzīgs, bet neatkarība finansējuma saņemšanā nekādi neparādās.”

J.Domburs komentē darbu ekspertu grupā par šo jautājumu: „Pirmkārt, īsti neatrodu pretrunu starp finansējumu avotiem un sponsorējuma regulējumiem, kas ir tālāk. Doma ir tā, ka mums šobrīd ir daudz finansējumu, tā saucamie sadarbības projekti un visi pārējie, kas ir absolūti tālu prom un nav sabiedriskā medija finansējuma avots. Piektais pants visos projektos – gan spēkā esošajā, gan šajā likumprojektā - runā par vienu un to pašu – par to naudu, kas atnāk līdz sabiedriskajam medijam. Tā pastiprinošā un detalizējošā reglamentācija bija par to naudu, kas neatnāk, kas ir sākot no dažādām valsts aģentūrām, turpinot ar Eiropas Savienības struktūrfondiem un citiem, mēģinot tos daudz stingrāk regulēt, kur es varu detaļās komentēt un argumentēt, kāpēc tā un ne citādāk. Līdz ar to te ir nodalīti divi apakšpunkti, no kuriem viens pasaka, ka valsts struktūras gan aizlaiž savu naudu tieši caur televīziju vai radio budžetiem, nevis tā, kā ir šobrīd, finansējot dažādus trešos spēlētājus, savukārt trešais apakšpunkts kā sponsorējuma formu kā vienīgo, obligāto, līdz ar to izslēdzot visādas „sadarbības” vai citas mistikas, kas mums būtībā šobrīd ir pelēkajā zonā, tās attiecas uz privāto un tikai privāto finansējumu, kas vienalga līdz šim ir ārpusē, bet tagad tas ir ārpusē dažādās juridiskās ekvilibristikas formās. Attiecībā uz otru lietu ir dažādi viedokļi, bet manējais bija, ka ir jāskatās neatkarība kopsakarībā. Ja mums izdodas radīt formu, kad padome var būt stiprāks lobijs caur tās tapšanu, caur tās personālijām, ja sabiedriskais pasūtījums ir izrakstīts likumā jau detalizētāki, cietāki, nevis kā vienošanās varbūtība, jo tā problēma ir bijusi, ka vienošanos pielāgo pie budžeta varbūtībām, nevis otrādi. Ja mums ir publiskā apspriešana, kas līdz šim pie mums nav bijusi tradīcija, tad šīs ir minimālās versijas, kas var veicināt to, ka ir tāds sabiedriskais, publiskais lobijs, ka sabiedriskie mediji netiek nofinansēti pēc atlikuma principa. Var piekrist, ka par maz, bet arī šīs lietas, manuprāt, ir svarīgas, lai tās nepalaistu garām.”

I.Muuls sniedz informāciju, kā ir risinājies I.Muula priekšlikums, ko viņš iepriekšējās darba grupas sēdēs bija izteicis par akcīzes nodokļa ieviešanu programmām, kas tiek retranslētas no ārpus Eiropas Savienības valstīm. „Mani uzaicināja uz Finanšu ministriju, kur bija piecas nodokļu speciālistes, ar kurām es runāju. Ideju atzina kā varbūt izmantojamu. Turklāt pie tā programmu apjoma un auditorijas, kāda ir šobrīd, aptuveni rēķinot, ieņēmumi no šī nodokļa sanāca 6-7 miljoni latu gadā, bet visa lieta atdūrās pret to, kas šo nodokli administrēs. Finanšu ministrija neparko negribēja piekrist, lai ar to nodarbotos Valsts ieņēmumu dienests, jo tā nozare esot tik sarežģīta, briesmīga, ka netikšot galā, tāpēc vienīgais, ko piedāvāja, ka šo administrēšanu veic Nacionālā radio un televīzijas padome, bet tad savukārt padomei vajag savu finanšu policiju un ko vēl nē. Tā arī faktiski beidzās bez rezultātiem. Pašu summu, ka tāda varētu tikt ieņemta, netika apstrīdēta.”

I.Circene komentē, ka tas ir ļoti uzskatāmi, kādēļ mūsu valstī ir tā, kā ir.

I.Circenei izsaka priekšlikumu šo piedāvājumu pielikt kā konkrētu priekšlikumu pie finansējuma sadaļas, jo arī seši, septiņi miljoni būtu pietiekami liela daļa, ko tādā

veidā varētu iekasēt. I.Circene rosina paredzēt, ka konkrēta daļa šī finansējuma tiek novirzīta attiecīgās nozares nodrošinājumam un attīstībai, par ko gan ir jārunā arī ar finanšu speciālistiem, bet, ja šāds lēmums komisijā tiek pieņemts, tad ierēdņiem būtu jādomā, kādā veidā to administrēt.

I.Muuls papildina, ka nevienā citā valstī nav tik milzīgs šis retranslējamo ne Eiropas Savienības retranslējamo programmu apjoms.

I.Circene lūdz padomi un mediju ekspertu grupu pievienot šo priekšlikumu pie finansējuma sadaļas, lai to var pēc tam izdiskutēt, pieaicinot attiecīgos ekspertus.

I.Circene jautā, vai ir vēl papildu priekšlikumi šiem priekšlikumiem.

I.Brikše papildina jautājumu par reklāmu, kur ekspertu grupas priekšlikumos 17.pants „Reklāma Latvijas sabiedriskajā medijā” ir orientēts uz to, ka sabiedriskajā medijā ir jārisina sabiedriskā pasūtījuma uzdevuma izpilde. „Ekspertu grupas skatījums ir, ka viss sabiedriskais medijs kopumā īsteno sabiedrisko pasūtījumu.”

I.Circene izsaka viedokli, ka attiecībā gala ziņojuma sabiedriskā medija finansējuma sadaļai tiktu pievienoti klāt attiecīgie piedāvātie priekšlikumi, kas nodrošinātu arī minēto atklātības, caurspīdīguma un efektivitātes jautājumu, kas minēts secinājumos, „jo ar katru teikumu, ko darba grupa pasaka, ka kaut kas absolūti netiek pildīts, tad tā uzņemas lielu atbildību, un nekad nav tā, ka tas ir simtprocentīgi visos jautājumos, ka tiek vai netiek pildīts”.

I.Circene noslēdz diskusiju un aicina likt klāt šo priekšlikumu daļu secinājumu daļai par sabiedrisko mediju finansējumu, pasakot, ko darba grupa šajā gadījumā gribētu redzēt.

I.Circene norāda, ka gadījumā, ja darba grupas dalībniekiem ir papildu priekšlikumiem jau minētajiem, tad tos ir jānosūta I.Brikšes kundzei, kurus nākamajā reizē darba grupa varēs vienkopus kā priekšlikumus izskatīt.

Tiek skatīta nākamā gala ziņojuma sadaļā „5.Sabiedrisko mediju pieejamība sabiedrībai”, kas ietver divus pamata secinājumus:

- *Nepieciešams publiski skaidrot situāciju un sniegt iedzīvotājiem pilnvērtīgu informāciju par izmaiņām mediju pieejamības tehniskajā nodrošinājumā.*
- *Jāizvērtē veidi, kā optimizēt virszemes televīzijas apraides izmaksas un nodrošināt nepārtrauktu nacionālo televīzijas kanālu pieejamību iedzīvotājiem, pastāvēt pašreizējiem konkursa noteikumiem; kā arī jāizstrādā modelis, kā iespējami efektīvāk nodrošināt virszemes apraidi pēc līguma ar komersantu beigām, to iestrādājot EML, lai nepieļautu situācijas, ka valsts resursu tiek nelietderīgi izmantoti.*

I.Circene norāda, ka ne tikai darba grupā bijusi konstruktīva diskusija par šiem jautājumiem, bet arī komisijā, kur tie ir izrunāti un sniegti priekšlikumi, piemēram, saistībā ar tarifu apstiprināšanu. I.Circene izsaka pateicību darba grupai, jo tieši darba grupā šī diskusija tika uzsākta. „Tika mainīti nosacījumi, ka tarifu nosaka nevis Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs, bet Ministru kabinets un pašreiz par šo jautājumu tiek runāts ar Sabiedrisko pakalpojumu regulatoru par to, ka šo tarifu varētu

noteikt arī regulators. I.Circene jautā, vai darba grupa šo jautājumu ataino darba grupas ziņojumā, vai tikai norādām, ka par šo jautājumu ir jādiskutē un jārunā.”

I.Brikše komentē, ka ekspertu grupas priekšlikumu sadaļā nav īpašu papildinošo nosacījumu.

D.Buceniece norāda, ka faktiski 16.punkts ir.

I.Circene piekrīt, ka 16.punkts „Sabiedrisko mediju sasniedzamības nodrošinājums auditorijai” ir priekšlikumu papildinājumu daļa, kuri būtu iestrādājami tabulā. Lūdz D.Bucenieci to arī izdarīt, lai to var skatīt kontekstā ar attiecīgo likumprojekta pantu.

I.Circene norāda, ka gala ziņojumā būtu vērts pateikt, ka šī bija viena no tām diskusijām un viena no tām sēdēm, kura deva jau reālu uzlabojumu.

Darba grupa sāk skatīt nākamo gala ziņojuma sadaļu „6.Viena sabiedriskā medija izveidošana: mediju konverģences ieguvumu un zaudējumu izvērtējums”.

I.Circene izsaka aicinājumu, ka šajā jautājumā būtu labi sniegt vismaz vienotu darba grupas viedokli.

Sadaļa ietver secinājumu:

- *Nepieciešams izstrādāt LR un LTV (vai jauna sabiedriskā medija) attīstības plānu, orientējoties uz pasaulē notiekošajiem mediju konverģences procesiem, Eiropas valstu sabiedrisko mediju tradīciju, Latvijā pieejamajiem auditorijas un finansējuma resursiem un labu pārvaldības praksi un izvērtējot, lai novērstu, neatkarīga sabiedriskā medija pastāvēšanas ekonomiskos un politisko riskus.*

I.Circene jautā, vai darba grupa gala ziņojumā ietvertu vienotu viedokli par vienu sabiedrisko mediju, jo tad tas būtu jautājums, ko komisijas sēdē var skatīt kā darba grupas viedokli, un lūdz klātesošos izteikties.

D.Buceniece norāda, ka Nacionālā radio un televīzijas padome ir „par”. „Vienīgi domāju, kā mēs varam rīkoties pēc komisijas balsojuma, lai tehniski un korekti atgrieztos pie šīs diskusijas. Vai man ielikt tabulā priekšlikumu, ka darba grupa uzskata, ka ir vienotais medijs, un tad mēs to vēlreiz skatām uz trešo lasījumu, vai kā citādāk?”

I.Circene izsaka savu viedokli, ka to varētu sniegt kā priekšlikumu no darba grupas, un uz trešo lasījumu vienalga ir iespēja šādu priekšlikumu sniegt pieciem deputātiem. „Par balsojumu un tehnisko izpildījumu es varu pateikt tikai to, ka tas nav nedz plānojams, nedz paredzams, jo, ja pavasarī mūsu komisija atzina, ka ir vajadzīgs viens medijs un nākamā gada janvārī atzina, ka nav vajadzīgs viens medijs, tad mēs nekad nevaram zināt un plānot, kas notiks aprīlī vai jūnijā. Ja jūs piekristu, ka mēs no darba grupas sniegtu šo priekšlikumu par vienotu mediju, mēs to varam sniegt.”

D.Buceniece papildina, ka būtu vēl klāt priekšlikumi šai sadaļai, jo Nacionālā radio un televīzijas padome kopā ar Uzņēmumu reģistru ir izveidojusi redakcijas pārejas noteikumiem, kādā varētu notikt šī reorganizācija, ko arī varētu piedāvāt kā darba grupas priekšlikumu.

I.Circene piekrīt, ka tas būtu ļoti labi, jo tādējādi, ja tas ir juridiski precīzāks un jau saskaņots ar esošo likumdošanu, tad pastāv mazāka iespēja, ka to noraidītu vai apspriests kā juridiski nepieņemams. I.Circene aicina D.Bucenieci kopā ar I.Brikši to arī ievietot priekšlikumos.

Dz.Kolāts precizē savu viedokli, ka šis jautājums tiek pārlūkts no īstermiņa uz vidējā termiņa uzdevumu.

I.Circene izsaka viedokli, ka tas ir faktiski ilgtermiņa, nevis vidējā termiņa. Viņa uzskata, ka darba grupa šajā kontekstā arī runā par nākotni, jo nav labi skatīt tikai šodienai vai labākajā gadījumā rītdienai, bet ir jāskatās, kas notiek ilgākā periodā, vislabākajā gadījumā ilgtermiņā, bet ir jāredz tas mērķis, ko mēs darām.

E.Kots izsaka priekšlikumu, ka šo jautājumu var iestrādāt pārejas noteikumos, jo šie jautājumi par sabiedriskā medija izveidi ir cieši saistīti ar investīcijas programmu. Gadījumā, ja tas netiks iestrādāts pārejas noteikumos, nosakot, ka būs viens medijs, tad veidosies problēmas, jo atkal atgriezīsies pie milzīgām diskusijām.

I.Circene uzskata, ka šis jautājums ir vairāk konceptuāls kā redzējums ilgāka laika periodā.

I.Circene izsaka pateicību visiem, kas piedalījās gala ziņojuma un priekšlikumu sagatavošanā, norādot, ka tas ir bijis milzu darbs, ka arī atzīmējot, ka nākamais solis būs tos salikt priekšlikumu tabulā.

I.Circene informē, ka nākamās nedēļas darba sēdē tiks skatīti arī šie priekšlikumi kā priekšlikumi likumprojektam.

Darba grupa vienojas, ka, ja kādam ir vēl papildu priekšlikumi jau iesniegtajiem, tad tos iesūtīt Intai Briksei un Dacei Bucenieci.

I.Circene izsaka pateicību D.Bucenieci par labprātīgu uzņemšanos šos priekšlikumus salikt likumprojekta tabulā.

Sēde slēgta plkst. 12:00.